

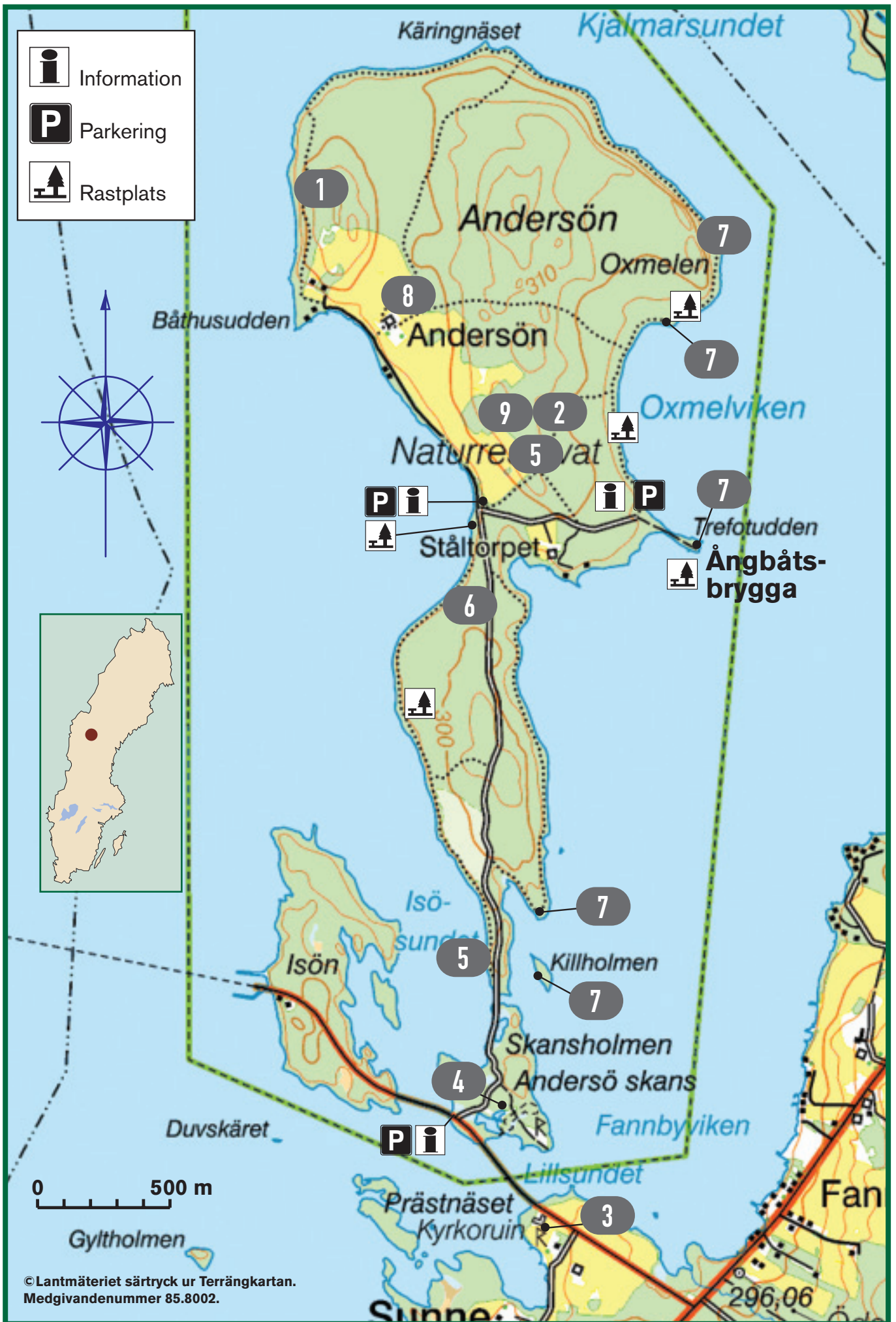
- Information
- Parkering
- Rastplats

0 500 m

Gyltholmen

© Lantmäteriet särtryck ur Terrängkartan.
Medgivandenummer 85.8002.

Sunne

296,06

Välkommen till Andersön och Sveaskog!

Storsjön ligger mitt i Jämtland. Den vackra och bördiga Storsjöbygden ramas in av fjäll, skog och jordbrukslandskap. Här har människor varit bosatta under lång tid. De första jägarfolken kom redan ca 5 000 år f Kr. I Storsjön finns ett antal större öar, en av dem är Andersön. Ön är idag naturreservat och här bedrivs ett anpassat skogsbruk. Det är ett välbesökt utflyktsmål för såväl turister som lokalbefolkning. Reservatet nås med bil, ca 20 minuters resväg från Östersund, via Frösöbron, Vallsundsbron och slutligen bron över till Andersön. Sommartid går också båtturer med ångaren Thomée hit.

Naturskön ö med bra fiske

Andersön är en vacker ö med fina badstränder och flera historiska minnesplatser. Här kan man njuta av naturen, vandra längs någon av stigarna som leder förbi historiska platser, där även intressant geologisk och skoglig information ges **1** **2**. Längs stränderna finns många lägerplatser. Den som vill kan fiska i Storsjön. Från stranden är fisket fritt och här finns bl a öring, röding, harr, sik och abborre. Många cyklar till Andersön, andra lägger till med sina fritidsbåtar eller paddlar i de lugna vattnen.

Utsatt läge

Andersön har en stormig historia, liksom Jämtland i övrigt, genom sitt utsatta läge mitt emellan Sverige och Norge. Bygden härjades under århundraden av danskar, norskar och svenskar. Jämtland har varit självstyrande republik, norskt lydrike, dansk provins och nu svenskt landskap.

Ett hårt slag

Ett av de mer kända slagen utkämpades år 1178 då Jämtland erövrades till Norge av kung Sverre. Slaget stod ute på isen mellan Andersön och fastlandet. Norskarna gick segrande ur striden och i Sunne finns ruinerna av den kyrka som Sverre lät bygga till minne av de stupade **3**.

Skansen

Efter freden i Brömsebro 1645 blev Jämtland slutligen en svensk provins. Drottning Kristina fastställde att en försvarsanläggning, skans, skulle byggas på Andersöns södra udde. Ett strategiskt läge med gott om byggnadsmaterial i form av kalksten. Det smala näset norr om skansen grävdes ut så att anläggningen omringades av vatten. Skansen skulle bli 326 x 324 m och upptog en stadsplan. Det var soldater, husmän och dagakarlar som beordrades att utföra arbetet. Allmogen fick förse arbetarna med proviant, bräder, kalk, näver, torv och tjära. Av någon anledning avstannade bygget efter 3–4 år och upphörde helt 1656. Platsen är idag fornminnesmärkt och har spår i markytan efter ett delvis utbyggt vallsystem, en tillfartsbro och ett par grunder **4**.

Inom reservatet finns andra forn lämningar i form av fångstgropar, **5** en gravhög **6** och några boplatser, **7** vilka troligen är från järnåldern.

Gården

På Andersön fanns strax efter skansbygget två byar, Andersö och Dal med totalt sju gårdar. Dessa togs över av svenska myndigheter och slogs 1660 ihop till en gård – Dalen **8**. Dalen hade sin glansperiod under 1700-talet, då den fungerade som regentskrivarboställe. Mot slutet av århundradet ansågs den vara den största och mest välskötta gården i Jämtland, med 40 kor och 12 hästar. Årligen såddes 24 tunnor korn. Ett stycke sydöst om gården byggdes 1768 en väderkvarn, den första och största i Jämtland. Idag finns bara en kvarnsten kvar på platsen **9**.

Asagudarnas sjö

Under den period då asatron var rådande fick öarna sina namn. Andersön är uppkallad efter skidgudinnan Skade, som även kallades "ondurdis". Ondur var en typ av skida och ön hette förr Ondursöy. Norderön är den uråldrige guden Njords ö medan Frösön fått sitt namn efter fruktbarhetsgud Frö – son till Njord och Skade. En del av Storsjön kallas fortfarande Åssjön, det vill säga asagudarnas sjö. Det är nära mellan öarna. Ett stenkast från Andersön, på andra sidan Tjalmarsundet, ligger Bynäset på Frösön. Här hölls jämtarnas allting – det självstyrande Jamtamotet – med tusenåriga anor, som i vår tid blev landstinget.

Centraljämtska silurområdet

Andersön täcks till stor del av barrskog. Här finns en öppen natur mot stränder och vatten. Berggrunden, som består av kambrisk och silursk skiffer är uppblandad med kalksten. Skiffert utgörs dels av vanlig, mörkt grå lerskiffer, dels av svart alunskiffer. Den här berggrunden, som syns i form av hållar på öns norra stränder, har gett upphov till den morän som täcker större delen av reservatet.